



Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk

BM-II.059.1.184.2025

Warszawa /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 9121 Pani Posłanki Olgi Semeniuk, w sprawie wpływu sztucznej inteligencji na rynek pracy i edukację, proszę przyjąć odpowiedzi pozostające w zakresie właściwości Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

W kierowanym przeze mnie resorcie podejmowane są działania służące wspieraniu dostosowania kwalifikacji pracowników do przemian na rynku pracy, spowodowanych m.in. automatyzacją procesów i postępującą cyfryzacją. Wykonawcą tych działań są Publiczne Służby Zatrudnienia (PSZ), głównie powiatowe urzędy pracy (PUP), które pomagają osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w zwiększeniu szans na zatrudnienie, pomagając im w podnoszeniu lub zmianie kwalifikacji zawodowych, oraz wspierają pracodawców w uaktualnianiu i podnoszeniu kompetencji zatrudnianych przez nich pracowników.

Proces modernizacji dostosowującej publiczne służby zatrudnienia do nowych wyzwań i zmieniających się realiów rynku pracy jest w toku. W nowej ustawie o rynku pracy i służbach zatrudnienia, uchwalonej przez Sejm 20 marca 2025 r., poszerzono grupę beneficjentów wszystkich form pomocy o osoby poszukujące pracy, w tym wszystkie osoby pracujące bez względu na wiek, dla których dotychczasowa pomoc w aktywizacji zawodowej była bardzo ograniczona. Wprowadzono też lub uatrakcyjniono szereg instrumentów służących wspieraniu rozwoju umiejętności i podnoszeniu kwalifikacji. Osoba, która utraci miejsce pracy lub będzie zagrożona jego utratą - także wskutek automatyzacji procesów - będzie mogła skorzystać m.in. z:

- bonu na kształcenie ustawiczne. W ramach bonu urząd pracy sfinansuje, do wysokości przeciętnego wynagrodzenia: należność dla instytucji szkoleniowej za realizację, wybranego przez bezrobotnego lub poszukującego pracy, jednego lub kilku szkoleń, należność dla instytucji realizującej studia podyplomowe, koszty potwierdzenia nabycia wiedzy i umiejętności lub koszty uzyskania dokumentów potwierdzających nabycie wiedzy i umiejętności;
- pożyczki edukacyjnej w maksymalnej wysokości 400% przeciętnego wynagrodzenia. Jej środki mogą być wykorzystane nie tylko na opłacenie kosztów szkolenia, ale także studiów podyplomowych, potwierdzenia wiedzy i umiejętności, uzyskania dokumentów potwierdzających nabycie wiedzy i umiejętności oraz na kontynuację nauki w formach szkolnych. Możliwe jest umorzenie 20% kwoty pożyczki;
- szkoleń indywidualnych lub grupowych dofinansowanych do wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia;
- dofinansowania kosztów związanych z potwierdzeniem nabycia wiedzy i umiejętności lub do wydatków poniesionych w związku z uzyskaniem dokumentu potwierdzającego

- nabycie wiedzy i umiejętności. Maksymalna kwota dofinansowania w obu wypadkach równa jest kwocie przeciętnego wynagrodzenia;
- możliwości nabycia kwalifikacji (potwierdzenia nabycia wiedzy i umiejętności) w trakcie stażu. Ponadto, po uzyskaniu dokumentu potwierdzającego nabycie wiedzy i umiejętności, w terminie 12 miesięcy od ukończenia stażu, uczestnikowi stażu przysługiwać będzie wypłata dodatku do stypendium w wysokości 20% zasiłku za każdy pełny miesiąc zrealizowanego stażu, a organizatorowi stażu premia w wysokości 500 zł za każdy pełny miesiąc programu stażu.

Wprowadzono też rozwiązania mające na celu wyposażenie urzędów pracy w narzędzia pozwalające im skutecznie wspierać klientów w nabywaniu lub rozwijaniu umiejętności potrzebnych w nowoczesnej gospodarce, zwłaszcza umiejętności cyfrowych.

Uzupełnianie umiejętności i kwalifikacji oraz przekwalifikowanie zgodnie z potrzebami rynku pracy kierowane jest do pracodawców i ich pracowników i może być finansowane ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS). Wydatkowanie środków w ramach KFS ma miejsce zgodnie z priorytetami wydatkowania ustalonymi corocznie, co umożliwia szybką reakcję na potrzeby szkoleniowe poszczególnych branż czy regionów. Przygotowując priorytety wydatkowania, Kierownictwo Ministerstwa bierze pod uwagę również świeżo pojawiające się na rynku pracy problemy, które generują powstawanie nowych potrzeb szkoleniowych.

Ustalany corocznie budżet funduszu odpowiada, średnio, wysokości 4-6% przychodów Funduszu Pracy uzyskanych z obowiązkowych składek w roku poprzedzającym rok, dla którego jest sporządzany plan finansowy. W roku 2025 na KFS przeznaczono kwotę ponad 419 mln zł.

W nowej ustawie o rynku pracy i służbach zatrudnienia przewidziano też zmiany w zakresie Krajowego Funduszu Szkoleniowego – umożliwiono m.in. osobom fizycznym prowadzącym działalność gospodarczą oraz osobom świadczącym usługi na podstawie umów cywilnoprawnych dostęp do środków KFS.

W Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie są obecnie prowadzone prace nad stworzeniem mapy zawodów zagrożonych automatyzacją oraz tych, które zyskają na znaczeniu w konsekwencji rozwoju technologii sztucznej inteligencji (SI). Niemniej, kierownictwo resortu stale monitoruje sytuację na rynku pracy. Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy jest aktualizowana co 2-3 lata. Cyklicznie zlecane są też badania dotyczące pojawiania się i zanikania zawodów, co pozwala na wprowadzanie odpowiednich zmian w ich klasyfikacji. Prowadzone są ponadto coroczne badania dotyczące zapotrzebowania na pracowników w zawodach (np. Barometr zawodów). Od 2024 r. w resorcie realizowany jest również projekt zmierzający do uruchomienia systemu strategicznego prognozowania zapotrzebowania na umiejętności cyfrowe i zielone w perspektywie wieloletniej (w ramach Działania O1.02 programu FERS).

W 2024 roku, na zlecenie Kierownictwa resortu, przygotowano opracowaną przez ekspertów z NASK ekspertyzę dotyczącą wpływu sztucznej inteligencji na zatrudnienie i strukturę rynku pracy. Z przedstawionych w niej szacunków wynika, że wśród 20 grup zawodów najbardziej zagrożonych rozwojem sztucznej inteligencji dominować będą zawody specjalistyczne, w których zatrudnieni są finansiści, prawnicy, niektórzy urzędnicy państwowi, specjaliści ds. administracji czy programiści. Z kolei wśród najmniej narażonych grup pracowników wymienić należy robotników różnych sektorów, sprzątaczkę i sprzątaczy, a także operatorów maszyn. Rozwój technologii SI wpłynie też znacząco na zatrudnienie

w zawodach, w których pracują osoby z wyższym wykształceniem¹. Trzeba przy tym podkreślić, że prognozy dotyczące wpływu narzędzi SI na rynek pracy są rozbieżne, co wynika z faktu oparcia ich o różne koncepcje i szacunki dotyczące dalszego rozwoju sztucznej inteligencji, odmiennych metodologii i – na obecnym etapie – wciąż ograniczonych danych w tej materii.

Z wyrazami szacunku

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk
Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

¹ Około 44 proc. pracowników posiadających wykształcenie wyższe zatrudnionych jest w 20 najbardziej narażonych na wpływ SI zawodów. Stanowią oni aż 82 proc. wszystkich osób pracujących w tych zawodach